

Chamomilla recutita (German Chamomill) (C 051)

Heřmánek lékařský – rostlinný extrakt

Koncentrace přípravku: 1,0% ve vazelině

Synonyma

Matricaria chamomilla	Rumanček kamilkový	Echte Kamille	Székfő kamilla
Camomilla volgare	Petite camomilla	Wild chamomille	Camomila borda
Voňavý rmen	Kamilka	Rumánek	Marunka
Harmanček pravý	Sluníčko		
<u>Oficiální droga:</u> Flos chamomillae vulgaris			

Vlastnosti

Aromatická jednoletá bylina, která spolu s žebříčkem patří k nejstarším léčivým rostlinám a nejdéle používaným přírodním léčivům. Je rozšířena v Evropě, v Asii v Severní Americe i v Austrálii. Jako nejčastěji používaná droga *Flores chamomillae vulgaris* je zařazena ve všech světových lékopisech. Patří do řádu Hvězdnicotvaré (*Asterales*), čeledi označované v angoamerické literatuře pod názvem Složnokvěté (*Compositae*), správněji však čeledi *Hvězdnicovitě (Asteraceae)* podobně jako *Anthemis nobilis* (Rmenec sličný), *Chamomilla suaveolens* a *Pyrethrum parthenium* (Řimbaba obecná). Současný platný botanický přehled rostlin je uveden u haptenu Evropského standardu kat. čís. **Mx 18** Sesquiterpen laktón směs.

Květ heřmánku obsahuje esenciální olej intenzivně modré barvy (0,4 - 1,5%, speciální polyploidní kultivary až 3%) s obsahem proazulenogenních látek (až 15%), z kterých při destilaci vznikají azulény (např. matricín) s protizánětlivým účinkem. Esenciální olej z květů heřmánku dále obsahuje sesquiterpeny (až 50%), bisabolol a farnezen, spiroétery, flavonoidy (apigenin), fenylypropanoidy (kumariny), slizy a třísloviny. Droga se používá jako antiflogistikum, karminativum a spazmolytikum v různých formách, interně ve formě čaje, externě na výplachy a koupele nebo k inhalaci. Má výrazné protizánětlivé účinky na kůži a sliznici, působí potopudně a má tišící a uklidňující účinky. Je součástí mnoha přípravků a čajových směsí např.: Sp. carminativae, Sp. cholagogae, Alvisan Neo, mnoho tzv. Dětských čajů, Hemoral, Stomaran, Thé Salvat, Tormentan, Camillca, Contraspán, Dermazulén, Florkamil, Herbadent, Aviril s azulénem, Pityol, Vitazulén aj.

Zájemcům o problematiku „léčivé rostliny“ doporučuji zhlédnout internetové stránky Světové zdravotnické organizace (WHO) <http://apps.who.int/medicinedocs/en/d/Js2200e/11.html>.

Výskyt

Samotná droga *Flos chamomillae vulgaris* se používá vnitřně a nebo zevně. Používá se často v přírodních kosmetických přípravcích na pleť.

Skupinová alergie

Je možná skupinová přecitlivělost s dalšími rostlinami stejné čeledi např. *Arnica montana*, *Achillea millefolium*, *Chamomilla romana*, *Tanacetum parthenium*, *Tanacetum vulgare* aj.

Literatura

Dastychova E. a Záhejský J.: Contact hypersensitivity to chamomile. Čes-slov. Derm. 67, 1992, str. 14–18.

Giordano-Labadie F., Schwarze H.P. and Bazex J.: Allergic contact dermatitis from Chamomile used in phytotherapy. Contact Dermatitis 42, 2000; str.247.

Torre Morin F. et al.: Clinical cross-reactivity between *Artemisia vulgaris* and *Matricaria chamomilla* (chamomile). J Investig Allergol Clin Immunol.11, 2001, str. 118-122.

Rodrigues-Serna M. et al.: Allergic and systemic contact dermatitis from *Matricaria chamomilla* tea. Contact Dermatitis 39, 1998, str. 192-193.